
Säkerhetsskyddsanalys - öppen version

SAMMANFATTNING

I enlighet med bestämmelserna i Säkerhetsskyddsförordningen (2018:658) samt Region Västmanlands riktlinjer för säkerhetsarbetet har regionen upprättat denna säkerhetsskyddsanalys. Säkerhetsskyddsanalysens uppgift har varit att identifiera Region Västmanlands olika verksamheter och anläggningar, som med hänsyn till Sveriges säkerhet eller hotet om terrorism, kräver ett särskilt säkerhetsskydd.

Den som bedriver säkerhetskänslig verksamhet ska enligt 2 kap. 1 § säkerhetsskyddslagen (2018:585) göra en säkerhetsskyddsanalys.

Säkerhetsskyddsanalysen innebär att:

- Säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och vad som i övrigt behöver ett säkerhetsskydd ska identifieras.
- Vilka delar av verksamheten som är skyddsvärda med hänsyn till Sveriges säkerhet samt vilka hot och sårbarheter som finns kopplade till detta skyddsvärde ska också identifieras.
- Säkerhetsskyddsanalysen ska även innehålla en bedömning av vilka säkerhetsskyddsåtgärder som är nödvändiga.

Analysen ska hållas uppdaterad.

Till grund för säkerhetsskyddsanalysen hänvisas till:

- Säkerhetsskyddslagen (2018:585)
- Säkerhetsskyddsförordningen (2018:658)
- Säkerhetspolisens föreskrifter om säkerhetsskydd (PMFS 2019:2)
- Skyddslagen (2010:305)
- Skyddsförordningen (2010:523)

Säkerhetsskyddsanalysen omfattar den övergripande regionala verksamheten, hälso- och sjukvården inklusive Sjukvårdens Larmcentral (SvLc) och Ambulanssjukvården samt Svelandstrafiken. Arbetet avgränsades i uppstarten av denna analys. Känslig information, verksamhet samt anläggningar med hänvisning till Sveriges säkerhet eller för skyddet mot terrorism, finns dokumenterade i tillhörande hemlig bilaga kopplade till denna säkerhetsskyddsanalys. Bilagan är sekretesskyddad enligt Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400, 2 kap samt 5 kap).

Säkerhetsskyddsanalys - öppen version

Allmänt

- Definition av begreppet Sveriges säkerhet

Sveriges säkerhet avser såväl den yttre säkerheten för det nationella oberoendet som den inre säkerheten för det demokratiska statsskicket. Begreppet Sveriges säkerhet vållar ibland svårigheter och bekymmer i säkerhetsskyddsarbetet då det inte finns något exakt svar på begreppet. Detta innebär att det är upp till varje myndighet att själva undersöka vilka uppgifter som ska hållas hemliga i förhållande till Sveriges säkerhet.

Dessutom ska det bedömas vilka anläggningar och system som kräver ett säkerhetsskydd med hänsyn till Sveriges säkerhet och/eller till skydd mot terrorism.

Om en verksamhet utsätts för antagonistiska handlingar så kan olika negativa konsekvenser uppstå. Dessa konsekvenser bör värderas med hjälp av nedanstående frågeställningar där ett jakande svar på en eller flera frågeställningar innebär att hela eller delar av verksamheten behöver säkerhetsskydd med hänvisning till Sveriges säkerhet.

1. Påverkas ett större antal människors liv och hälsa?
2. Påverkas ett större geografiskt område? Är denna påverkan långvarig och/eller inträffar den vid olämplig tidpunkt?
3. Får händelsen allvarliga sociala, ekonomiska och/eller politiska konsekvenser för samhället?
4. Påverkas andra samhällsviktiga verksamheter allvarligt?
5. Finns det risk att allvarliga negativa konsekvenser uppstår i framtiden?

- Definition av begreppet terrorism

Det finns ingen entydig definition av vad terrorism är. Lagen om terroristbrott baseras på EU:s rambeslut om bekämpande av terrorism. Enligt denna lag är terrorism en gärning som allvarligt kan skada en stat eller mellanfolklig organisation om gärningen syftar till att:

Injaga allvarlig fruktan hos en befolkning eller befolkningsgrupp.

Tvinga offentliga organ eller mellanstatlig organisation att vidta eller avstå från att vidta en åtgärd.

Destabilisera eller förstöra grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturer.

Säkerhetsskyddsanalys - öppen version

Skyddsvärt i detta sammanhang är verksamhet som är kritiskt viktig för värnandet om ett öppet och säkert samhälle samt samhällsviktiga infrastruktursystem.

Det som är skyddsvärt mot terrorism och det som är skyddsvärt avseende Sveriges säkerhet kan ibland sammanfalla.

Säkerhetsskyddsåtgärder

Säkerhetsskyddets förebyggande uppgifter är att vidta följande åtgärder:

Informationssäkerhet

- förebygga att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter obehörigen röjs, ändras, görs otillgängliga eller förstörs, och
- förebygga skadlig inverkan i övrigt på uppgifter och informationssystem som gäller säkerhetskänslig verksamhet.

Fysisk säkerhet

- förebygga att obehöriga får tillträde till områden, byggnader och andra anläggningar eller objekt där de kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller där säkerhetskänslig verksamhet i övrigt bedrivs, och
- förebygga skadlig inverkan på sådana områden, byggnader, anläggningar eller objekt som avses i ovan.

Personalsäkerhet

- förebygga att personer som inte är pålitliga från säkerhetssynpunkt deltar i en verksamhet där de kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller i en verksamhet som av någon annan anledning är säkerhetskänslig, och
- säkerställa att de som deltar i säkerhetskänslig verksamhet har tillräcklig kunskap om säkerhetsskydd

Säkerhetsskyddet ska även i övrigt förebygga terrorism.

Säkerhetsskyddsanalys - öppen version

INNEHÅLL

sammanfattning	1
innehåll	4
1. bakgrund.....	4
1.1 SYFTE.....	4
1.2 OMFATTNING	4
1.3 METODIK.....	5
2. förutsättningar och krav	5
2.1 FYSISK SÄKERHET	5
2.2 INFORMATIONSSÄKERHET	5
2.3 PERSONALSÄKERHET	5
2.4 SÄKERHETSKLASS.....	6
2.5 SÄKERHETSSKYDDAD UPPHANDLING MED SÄKERHETSSKYDDSAVTAL.....	7
2.6 UTBILDNING OCH TILLSYN	8

1. BAKGRUND

1.1 SYFTE

I enlighet med bestämmelserna i Säkerhetsskyddsförordningen (2018:658) samt Region Västmanlands riktlinjer för säkerhetsarbetet har Region Västmanland upprättat denna säkerhetsskyddsanalys. Säkerhetsskyddsanalysens syfte har varit att identifiera regionens olika verksamheter och anläggningar, som med hänsyn till Sveriges säkerhet eller hotet om terrorism, kräver ett särskilt säkerhetsskydd.

Analysen har genomförts med stöd av extern konsult och enligt Säkerhetspolisens riktlinjer, d.v.s. efter upprättande av säkerhetsskyddsavtal, säkerhetsinstruktion, säkerhetsprövning, registerkontroll, tecknande av sekretessförbindelse och genomgång/utbildning för berörd konsult.

1.2 OMFATTNING

Säkerhetsanalysen omfattar den övergripande regionala verksamheten, hälso- och sjukvården inklusive Sjukvårdens Larmcentral (SvLc) och Ambulanssjukvården samt Svelandstrafiken. Känslig information, verksamhet samt anläggningar med hänvisning till Sveriges säkerhet eller skyddet mot terrorism, finns dokumenterade i tillhörande bilaga kopplade till denna säkerhetsskyddsanalys. Bilagan är sekretesskyddad enligt Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400, 2 kap samt 5 kap).

Kopplat till respektive säkerhetsskyddsanalys finns en säkerhetsskyddsplan där det identifierats ett behov av att vidta någon form av säkerhetsskyddsåtgärd.

Säkerhetsskyddsanalys - öppen version

1.3 METODIK

Arbetet inleddes med ett första möte med regionens styrgrupp. Därefter skedde en utbildning/genomgång övergående i en workshop där utvalda förvaltningar var representerade. Efter detta genomfördes enskilda intervjuer med efterföljande rundvandring på respektive förvaltning. Inför dessa intervjuer hade de intervjuade tagit fram underlag med vad som är skyddsvärt inom egen förvaltning.

2. FÖRUTSÄTTNINGAR OCH KRAV

2.1 FYSISK SÄKERHET

För att förhindra att obehöriga ges tillträde till anläggningar, där hemliga uppgifter eller annat av betydelse för Sveriges säkerhet kan förvaras eller som kan tänkas utsättas för terrorism, krävs en tillträdesbegränsning (tillträdesskydd).

Tillträdesbegränsningen skall vara utformad så att den även skyddar mot eventuella tillgreppsbrott och våldsbrott i övrigt. Under analysen besöktes nedanstående platser och verksamheter särskilt ur säkerhetsskydssynpunkt.

- Kulvertsystemet
- Plan 00
- Området kring driftavdelningen och oxygentank
- Kanslibyggnaden ingång 4

2.2 INFORMATIONSSÄKERHET

Handlingar, dokument och datamedia, vilka innehåller sekretessbelagd eller känslig information, ska skyddas och förvaras, så att obehöriga inte har möjlighet att ta del av uppgifterna. Enligt säkerhetsskyddförordningen är en person behörig att ta del av sekretessbelagda uppgifter om denne:

- genomgått säkerhetsprövning och bedöms som pålitlig ur säkerhetssynpunkt,
- har erforderliga kunskaper om säkerhetsskydd,
- är i behov av uppgifterna för sitt arbete i den verksamhet där de hemliga uppgifterna förekommer.

2.3 PERSONALSÄKERHET

Säkerhetsprövning ska göras innan en person genom anställning, eller på annat sätt deltar i verksamhet som har betydelse för Sveriges säkerhet eller anlitas för sysslor som är viktiga för skyddet mot terrorism. Säkerhetsprövning får göras även under

Säkerhetsskyddsanalys - öppen version

pågående anställning eller annat deltagande i verksamheten. Prövning är en allsidig personbedömning som syftar till att klargöra om en person kan antas vara lojal mot de intressen som skyddas av säkerhetsskyddslagen, och i övrigt pålitlig ur säkerhetssynpunkt. Säkerhetsprövningen ska grundas på:

- personkännedom,
- betyg, intyg, CV samt referenser mm.,
- uppgifter som framkommit vid registerkontroll och särskild personutredning

Bland de omständigheter som kan ha betydelse i en säkerhetsprövning är personliga förhållanden som kan leda till lojalitetskonflikt eller utnyttjas i utpressningssyfte, dålig ekonomi som kan fresta till brottsliga handlingar, redan dokumenterad kriminalitet, samröre med kriminella kretsar, med mera. Om individen inplaceras i säkerhetsklassad befattning ska registerkontroll ingå som en del i säkerhetsprövningen. Registerkontroll får göras även i andra fall. Framför allt om det behövs för skyddet mot terrorism och det finns särskilda skäl. Med registerkontroll avses att uppgifter hämtas från register som omfattas av lagen om belastningsregistret (1998:620), lagen om misstankeregister (1998:621) eller lagen om polisens allmänna spaningsregister (2010:362). Med registerkontroll avses också att uppgifter hämtas som behandlas med stöd av polisdatalagen (2010:361).

2.4 SÄKERHETSKLASS

Först efter att en befattningshavare blivit godkänd vid säkerhetsprövningen kan han/hon inplaceras i en säkerhetsklassad befattning. Befattningar som i sitt arbete tar del av sekretessbelagda uppgifter och som är av betydelse för Sveriges säkerhet skall placeras i säkerhetsklass 1, 2 eller 3.

- Säkerhetsklass 1: Befattning som i stor omfattning får del av uppgifter som omfattas av sekretess och är av synnerlig betydelse för Sveriges säkerhet.
- Säkerhetsklass 2: Befattning som i betydlig omfattning får del av uppgifter som omfattas av sekretess och är av synnerlig betydelse för Sveriges säkerhet.
- Säkerhetsklass 3: Befattning som får del av uppgifter som omfattas av sekretess och som är av betydelse för Sveriges säkerhet, om ett röjande av uppgifterna kan antas medföra men för Sveriges säkerhet som inte endast är ringa.

Säkerhetsskyddsanalys - öppen version

Regeringen beslutar om placering i säkerhetsklass 1, medan Region Västmanland beslutar om placering i säkerhetsklass 2 och 3 samt registerkontroll i fråga om den egna verksamheten.

Personer som står i begrepp att inplaceras i säkerhetsklassade befattningar ska registerkontrolleras. Om befattningen har placerats i säkerhetsklass 1 eller 2, ska det förutom registerkontroll även göras en särskild personutredning som omfattar undersökning av den kontrollerades ekonomiska förhållanden samt den kontrollerades make/maka/sambo.

Den som säkerhetsprövningen gäller för skall ha gett sitt samtycke innan registerkontroll och särskild personutredning får göras. Ett samtycke skall även gälla förnyade kontroller och utredningar framöver, så länge den kontrollerade innehar samma befattning.

2.5 SÄKERHETSSKYDDAD UPPHANDLING MED SÄKERHETSSKYDDSAVTAL

Säkerhetsskyddad upphandling (SUA) syftar till att skapa ett säkerhetsskydd för de hemliga uppgifter som är av betydelse för Sveriges säkerhet i samband med ett anbud eller en upphandling. Skyddet skall vara en naturlig del av anbudet eller upphandlingen och omfattningen av säkerhetsskyddet skall vägas mot värdet av den information som ska skyddas.

Krav på SUA föreligger om Region Västmanland avser att begära in anbud eller upphandla något, som rör Sveriges säkerhet och kommer att omfattas av hemliga uppgifter. I sådant fall skall ett skriftligt säkerhetsskyddsavtal tecknas med leverantören innan ett affärsavtal tecknas och hemliga uppgifter delges. Eventuellt får säkerhetsskyddsavtalet revideras efter att affärsavtal träffats om upphandling. I samband med förhandling av ett säkerhetsskyddsavtal skall regionens säkerhetsskyddschef medverka. SUA indelas och hanteras, med beaktande av uppdragets art, i tre olika nivåer:

- Nivå 1: Leverantören kommer att hantera och förvara hemliga uppgifter i sina egna lokaler.
- Nivå 2: Leverantören kommer att hantera hemliga uppgifter i godkänd lokal, som anvisats av beställande myndighet.
- Nivå 3: Leverantören kan komma att få del av hemliga uppgifter.

Säkerhetsskyddsanalys - öppen version

När ett säkerhetsskyddsavtal har ingåtts skall leverantören, vid nivå 1, upprätta en säkerhetsinstruktion till regionen, där man redogör vilka säkerhetsåtgärder man vidtar för den kommande hanteringen av hemliga uppgifter. Säkerhetsinstruktionen skall därefter godkännas av säkerhetsskyddschefen för Region Västmanland. När det gäller säkerhetsskyddsavtal i nivå 2 och nivå 3 får myndigheten medge att en säkerhetsskyddsinstruktion inte behöver upprättas. I dessa fall ska myndighetens säkerhetsskyddsbestämmelser gälla. Därefter skall säkerhetsskyddschefen underrätta säkerhetspolisen om att ett säkerhetsskyddsavtal har ingåtts.

Innan Region Västmanland lämnar ut hemliga uppgifter till en leverantör, ska de personer som avses få del av uppgifterna bli föremål för säkerhetsprövning. I särskilda fall ska även företagets ledning och anställda registerkontrolleras. När leverantören har fullgjort sitt uppdrag som säkerhetsskyddsavtalet medgav, ska Region Västmanland säga upp säkerhetsskyddsavtalet.

Det åligger regionen att säkerställa att det som avtalats om tystnadsplikt och sekretess i övrigt ska bestå. Säkerhetsskyddschefen ska även meddela säkerhetspolisen om att säkerhetsskyddsavtalet har upphört att gälla.

För mer information, se Försvarmaktens handbok för "Säkerhetsskyddad upphandling med säkerhetsskyddsavtal", H SÄK SUA (M7745-734101).

2.6 UTBILDNING OCH TILLSYN

Huvuddelen av den personal som varit involverad i framtagandet av denna säkerhetsskyddsanalys har fått övergripande och allmän utbildning inom området säkerhetsskydd. Denna utbildning bör spridas inom organisationerna samt även till del ingå vid introduktionsutbildning av nyanställda inom Region Västmanland.

Säkerhetsskyddet kommer att kontrolleras kontinuerligt av Region Västmanlands säkerhetsskyddschef. Säkerhetsskyddsanalysen är ett levande dokument och målbilden är att den ska uppdateras och revideras en gång om året.